

Gudbrandsdalens Sorenskriverembeter -1731 **Sør-Gudbrandsdal Tingbok nr. 24 (1701)**

Gaustum Tingstue 23.2.1701, fol. 1a (øverste del av arket skadet):

(Anno 1701 den) 23. Febr: er (.....) paa Gustum Tingstue her sammesteds, ofververende hans Kongl: Mayts: foget Cort Coldevin, Mænderne opnefnt af laugrettet Nemblig: Udj Olle Langsettes Sted som er døed Christen Langset, Sifver Giørlien, Mads Hollen, Pouel Hage, Jens Setter, Mads Lillebolstad, Peder Galterud, og Pouel Annerud.

Uenighet om Ulsrud i Rudsbygda, fortsetter:

Udi den Sag imellem her Oberster Reichvin som Citant contra Peder Stuberud og hans qvinde Sidsel Clemmeds daatter, Item formynderen for hindes børen, Nafnlig Amund Onsum, som nest afvigte den 25 Nouember 1700 til i dag og doms paafølgende blef optagen, bemelte her oberster Reichvin indgaf i dag sit indleg af dato den 20 Febr: 1701, andførte og indstefnte var ogsaa tilstede verende og iche ville modtage de her udj Retten anprecenterede penge, som hen (.....)

rettet mod (.....)

thj er der (.....)

afsagt, att effterdj sallig afgangne Tor Simmenrud klarligen ofver beuises, med inddragne Her Oberster Reichvins schiøde og pantte bref de dato 4de December 1682 det den paastefnte gaard eller plads Nafnlig Ulssrud som er schyldende En Hud, at være hannem med lige Ret og Herlighed Saatt i pant, som det forschrefne pandte bref af dato 23. december 1660 er omformeldende og lydende paa penge 60 Rixdaller, Sambt trej Rixdaller i bref penge, Forbemelte Hud goeds velbemelte Her Oberster den nu igien fra pantte Manden Tor Simmenrud eller arfvinger, vil indfrelse og løse, End og saa Sees af inddragne Schiøde de dato 16 Martj 1689, det Tor Simmenrud hafuer Soldt fra sig og sine arfvinger, af bemelte pantte goeds og til Biøren Olsen Fløgstad og sine arfvinger, Een Half Hud goeds med bøgsel og herlighed, beliggende udi samme Vlssrud, alt effter gedagte brefs videre formalier, Den anden halfue Hud er falden Supra melte Tor Simmenruds, Søn, Sallig afgangne Olle Torsen Tolleruds effterlatte qvinde og børn kommen til behørig laadning og delling som schiffte brefuet videre vduiser af dato 20 Febr: 1699. Da efftersom tidt omtalte pantte brefue iche er kommet til lyset for Rettens betienter, da dette bemelte schiødebref, blef oplæst paa tinget og langt mindre fremvidst paa arfue tombten Tollersrud, og formedelst Samme brefues v-afvidenhed, er forne: schiøde og schiffte bref der fore saaledis bløfven forfattet, som dj i sig Self er omformeldende. Thj vnderstaaes iche effter Saadan befunden beschafenhed og til med ingen medhold af loven at dømme paa sine egne gjorde forretninger, huorfore den sag ydmygster Remitteret til ofuer Dommerens paa Kiendelse.

Anholdelse av Ole Pedersen Lillebolstad fra Fåberg:

Effter Høyædle og velbaarne Her Vice Stadtholders, Høyanseelig befalling og gunstige brefs indhold af dato Christiania den 5 Febr: 1701 er ved Lensmanden Clemmet Tollersrud, frembragt een fengsled person ved Nafn Olle Pedersen føed og opauflet her i Faaberg Sogen, paa een gaard Nafnlig Lillebolstad; Hans vedgaaelse er for-retten og bestaaende saaledis, 1, Sigende at hand hafuer værít her i fra Sognet paa 7 Aars tiid og da først taget tjeneste hoes en Mand ved Nafn Niels Nielsen, boende i Hofs Sogen og var i hans tjeneste paa fiere Aars tiid, Igien der fra begaf hand sig til Nommedahlen og til en Mand ved Nafn Elling Aas og var hoes hannem paa it Aars tiid og begaf sig saa igien fra ham og til Kongsberg og tog arbeyd hoes een Mand som hand siger Nafnlig Bielche paa 2de Maaneders tiid, og der effter begaf

hand sig til Sandsver og aarbeydede hoes en Mand Olle Strænge paa 8te vgers tiid, og derfra igien til Eger Sogen og aarbeydet der hoes een Mand ved Nafn Erich Pauler paa 10 vggers tiid, begaf sig saa der fra igien og hid til Faaberg og opholdt sig her sammesteds, hoes sin broder Mads Lilleboelstad, Item hoes sin farbroder Pouel Aannerud og andensteds der i bøyden paa 3 vggers tiid, een yder mere sigende at hand begaf sig der i fra og til Snerttings dallen i Biri Sogen og var hoes een mand ved Nafn Niels Snarting paa 8te dagers tiid, der i fra gich hand til Valdets, som hand nu i dette aar er kommen fra, og kom i tienneste der sammesteds hoes een Mand Nafnlig Helge Torsen Schavol og opholdt sig hoes hannem paa it aars tiid i tienneste, og gich saa der fra igien og hid til Faaberg Sogen og da blefven paa græben af sin broder Mads Lilleboelstad, Item Olle Smedstad, Lars Suttestads dreng Hogen Olsen, Peder Pedersen Randgaard, Hans Pouels: Hage, og Jens Sætter, udi lensmanden Clemmet Tollers-ruds tilstede værelse.

Hernest berettende at hand om trint 9 Aars tiid tilbage, og var hoes een Mand Nafnlig Rasmus Strygnes i Land paa 11 vggers tiid, og yderligere sigende att hafue i bemelte mands fraverelse, taget i fra ham 3de Sølfchiæder, som var beliggende i een Kiste, Item it blaaflorettes Snørlif og en fløyels Suart qvindfolch Lue, og een bøsse(!), bemelte schiæder siger hand at hafue solt til en qvinde her i Sognet beboende ved Nafn, Ellig Halvorsdaatter saavels: og saa Snørlifvet og qvindfolch Luen, og gaf hun derfor ofver alt 3 rdr, ofven melte qvinde møtte for-retten og ved gich dette bemelte at hafue kjøbt af hannem for 3 rdr, og self her forretten de 2de Sølf(..) fremsiunet, bøs(!) angaaende beretter hand at hafve gifvet een Mand Nafnlig Hans Koehage, for at hand schulle Roe ham her i fra og til Edsvold, for en Rixdaller, bemelte Mand Hans Koehage møtte forretten og fremsiunet andførte bøsse(!) og ved gich det samme, som denne fengslede persons bekiendelse er omformeldende, Yderligere sigende at hand var værfvet og at blifve for Soldatt vnder det ny Regimente, af een Sergiant og Corporal og af dennem gifvet paa hande 1 ort 8 s. og da Støed vnder Capitain Waldoes Compagnie paa 8te dagers tiid, fra huilchen Kongl: tienneste afRømbte; Noch Sigende at hand bekom af bemelte officerer een huid Kledes Kioel med røtt Foeder vnder Item røde boxer og røde Strømper, Kiollen siger hand at hafve indlagt hoes sin Broder Mads Lilleboelstad i hans fraverelse, Mens dog møder gedagte broder Mads Lilleboelstad og vedgaaer det hand hafde ladet giort sig een Trøye af samme Kiol, som og saa her forretten af ham blef fremsiunet, Mens boxerne anbelandende beretter denne fange at hafue solt til Lars Fløxrud for 16 s. og Strømperne bekom Seebor Snerting af Biri Sogen og gaf ham et par graae Strømper, for dem igien, oc endnu yderligere fremsiunet et pas af dato 20 October 1700, som schulle være meent vnder førige Sogne præst paa Vaage her i Gulbrandsdahlen, Her Friderich Grønners hand og her hoes sigende at hand gaf een Person Nafnlig Even Helges: Mitstrand i Oudals giæld udj Walders, der for at schrifve En Rdr, 2det, fremsiunet et reyse pas vnder Helge Torsens hand, som fangen beretter at denne Mand fra Walders Sogen schal hafue gifuet ham, da hand begaf sig fra ham af tiennisten, og meere sigende at andførte person, Even Helgesen Mitstrand i Oudals giæld i Walders, schref dette sidste paa saavelsom det førige benefnte og gaf der for indted, For det Sidste blef denne bemelte fange Olle Pedersen tilspurt for-retten, om hand iche hafde giort med følge og Cammeratschab, med een person ved Nafn Olle Madsen en Huusmands Søn paa Høstmellingen, her af Faaberg Sogen, Der til hand suarede det hand iche kunde benegte det hand jo med Sandhed og vedstaaelig siger at hand fultes med ham fra Lands Præstegiæld og hidtil Faaberg Sogen, bemelte Olle Madsen gaar i bøyderøyte, at være ihjelslagen, Mens denne inddragen fange ville iche vedstaa giærningen, endten hand endnu er ved livvet eller og saa døed befunden, Thj er der om saaledes for-retten afsagt, at saa som andførte og beschrefne person Nafnlig Olle Madsens fader, Nafnlig Mads Olsen, en Huusmand her i fra Sognet Faaberg, bortfløtt til Hadeland, Item Søsteren til denne fengslede fange, Sigri Madsdaatter, tiennende paa Langset og bemelte Faaberg Sogen, lovgemes, som rette efftermaals mend burde at være tilstede; Saa effterdj

ingen af dennem i Retten Comparerer huor for den Sag er optagen til d: 18 Martj førstkommende og indeværende Aar 1701, og forreleges effter denne opsettelse, først den berettendis som siges død, hans ofven-rørtte Fader og Søster, Saavels: alle henmelte og paagiældende som med denne fengslede person kjøbt hafuer og i Særdelighed dj forhen beschrefne mænd, offtomtalte person hafver paa grefven og fengslet; Alle Sambtlige andsaatte dag og Dato at møde for-retten, men huis dj kand hafue til denne Sags opliusing og doms paafølgende huor til dette laugrett lige saa møder.

oo 00 oo

Fåberg 18.3.1701, fol. 14b:

Anholdelse av Ole Pedersen Lillebolstad fra Fåberg, fortsetter:

Udj den Sag anbelangende, den fengslede fange Nafnlig Olle Pedersen, som nest afvigte den 23. Febr: og til i dag den 18. Martj og doms paafølgende blef optagen, Mænderne til Rettens betiennelse, møtte og saa effter andførte opsettelse. Bemelte fange blef her i dag fengseligen frembragt for-retten, mens inddragne, Olle Madsen, som siges død, hans effter-maals mend Comparerit ey effter indførte opsettelse og ey heller nogen møtte paa deris vegne til Sagen at svare. Den hidbragte fange ville effter Examen iche for denne rett ey videre bekiende, endsom for hen hans bekiendelse forhen tydeligen er om for meldende, og ey heller nogen frekommen(!) at ville gifve denne fengslede person Sag og saaledis der forre bestaaende paa hans eggen bekiendelse; Thj er der for Saaledis for-retten afsagt, At saa som hidbragte fange Olle Pedersen, ofentlig for-retten Self frij villig bekiender, det hand for Nj Aars tiid tilbage hafve taget fra een Mand ved Nafn, Rasmus Strygs-nes beboende i Land, udj hans fraverelse, 3de Sølf scheeder, Item it blaaflorettes Snørlif, een Sort florettes eller fløyels qvindfolch lue, og it par boxer yderligere sigende at hand var een værfvede Soldat og Stoed vnder Hr. Capitain Waldoes Compagnie ved det nye Regimente, fra huilchen tienniste af-rømbte med det Kongl: mondering, Endnu fremsiunet for-retten, 2de urigte Passbord(?) som iche anderledis kunde ansees, endsom falsche at være, som actens beschrifvelse videre er omformeldende, om hans lif og lefnets forhold, Da effter som hand saaledis her paa Stedet er andtastet og paa greben og bort-rømt fra bemelte Compagnie, vden nogen Pas eller bescheed, Saa er fordj hans domb paa dette sted, at hand der for effter lovens andledning, til Strafs lidelse og paa Vedkommende Steder og først i Særdelighed bør fengseligen at blifve henførtt til meerbemelte Hr. Capit: og Compagnie, vnder huis Comando hand tilforn været hafver.

oo 00 oo

Gaustum Tingstue i Fåberg 25.6.1701, fol. 31b:

Anno 1701 den 25 Junj er Retten betient paa Gustum Tingstue, ofuerverende hans Kongl: Mayts: foget Cort Coldevin, mænderne op-nefnt af laugrettet Nefnlig:

Johannes Røfverud	Sifuer Giør-lien
Jens Sætter	Peder Galterud
Mads Hollen	Joen Dallerud, og I
Pouel Anne-rud,	Pouel Hages Sted
	Imbret Schiellerud

Åstedssak om Hestvelten ved Røine og Hattestad:

Welædle Her Major Ottho Brochenhuus, til dito holdene Sage Ting, louligt ladet jncitere Olle Hattestad, at møde for-retten at fremlegge Ergyldige beuisligheder, huad adgang og macht

hand til besværelse hafuer, for den nu i brug hafvende paa Rønne Hiembraster og eye dehl beligende oprydede plads kaldet Heste Weltten, her nu for-retten at Comparere, med alt huis til forsuar tienligst eragtes, til vidne de tvende mend Olle Hof og Lars Ofren, her nest blev udj Retten fremblagt af Hans Berendsen paa velbemelte Her Majors vegne hans schrifftlig Indleg af dato den 25 Junj 1701, Effter ædens oplæsning fremstillede sig Michel Rønne een Mand paa 64 Aar gammel og her for-retten bekiender og tilstaar at hand gaf Biøren Andersen, omtrint 28 Aars tid forløben, forlof at indheigne den paa Stefnte Hestevelten, og til med sigende at meer bemelte Hæstevelten var hans tilforn beboende gaard Rønnes Eiendehler tilhørende, og ey beuist eller hafde tilladt at Biørn Andersen, schulde Søge eller tage bevillings Sedel paa attom-rørtte Hestevelten, og der paa fæstet fuldkommen boger æd.

2det Lars Olsen, fød paa Nygaard 76 Aar gammel tilstaar, det hand omtrænt 49 Aar siden, først kom i tienneste paa Rønne, hoes den tid der paa boende, Peder Rønne, og effter hans død tient hans Konne Enchen og Siden effterkommeren, Michel Rønne i alt tient 17 Aar, da hannem var witterligt, at den nye oprødede plads, kaldes Hæstweltten, og nu af Olle Hattestad bruges, Samme tid laae under Rønne Eiendehler, saa og at Rønne altid der sammesteds, hafft deris fædriff og giætning i dito march, gaarden Rønne Vedkommende, altsaa er melte Hæstevælden udj hiembrasten af Rønne, er optagen og opRøddit med huis bevilling Saadant er schied, er hannem ubeuist, Saa som pladsen er kommen i brug, siden hand kom fra Rønne, og ofver alt dette fæstet hand fuld boger æd Sant at være, som forskrefvet Staar, og der paa ydermeere fremblagt een attest om hans forhen vedstaaende bekiendelse, daterit den 25. Junj 1701.

3die Martte Svendsdaatter, fød paa Langgahr paa Tretten i Øyer Sogen og nu tilholdende paa Rønneruds eiere, som her i Sognet opauflet, gammel 70 Aar, vedgaar det hun omtrent 38 Aar siden da hun først komb i tienniste paa Rønne, hoes Enchen Kirsten Rønne, huilchen Michel Rønne siden bekom til æchte, og effter hindes død, hoes forne: Michel tient I alt 10 Aars tiid, i værende hindes tienneste, hun atschieilige ganger giættet Rønne Fæ, paa det Stæd og March, huilchen kaldes Hæstvælden, at være oprødet, som først er schied af Biøren Anders: tiennende paa Boroe og var broder til Borromandens Sallige Konne, med tilladelse, Enchen paa Rønne Kierstj Halvordsdaatter og siden da, Michel hinder bekom med hans egen Sambtøche, som da hannem og tillod, at hugge benødigtede tømmer i Rønne march, til husenes biugning, Saa at Forne plads nu kaldende Hæstevæltning, som Siges af Hattestad manden bruges, Saaledis er blefven Rødt og optaget udj Rønnes Eyende og tilhørende march, hindes ord saaledis Sandfærdigt at være som hen melt og der paa fæstede fuldkommen boger æd, og til ydermeer bekræfftelse fremlagt hindes bekiendelse med en attest de dato den 25 Junj 1701.

4de En attest paa Haldor Rindals bekiendelse og vedstaaelse daterit den 26 Junj 1701(!), denne bemelte mand møtte iche for-retten,

Velbemelte Hr. Major var dom begiærende effter forindførte prov og tilstands beuisligheder sambt jndlegs formalier, der jmod til Sagen at svare møtte Olle Hattestad og i Retten fremlagde hans bevillings Sædel paa den omtvistende Hæstevælden, at staa ved magt, sammen bevillings Sedel er daterit den 23, Febr: 1697, der nest effter fremstillede sig, Olle Hattestad, og frjvilligen afstoed, denne omtvistende Heste Vælden, som hand nu paa 2de Aars tiid, effter bevilling, i brugt hafft hafuer, med begiæring Hr. Major Brochenhuus, vilde sin Pretenderende omkostninger lade falde og der hoes sigende ey der med at vilde befatte; Mens at følge Hr. Major og vnder Rønne blifue beliggende af hannem og hans arfvinger u-paa anchet i alle maader og for samme ofven-melte fra træd, belofvede velbemelte Hr. Major hannem at nyde og beholde udj dette indeværende Aar 1701 huis afgrøde som paa samme Hæstevælden afles kand, oc ofver alt dette her for-retten handregt venner.

afsagt

Saasom af disse, her udj Retten indleverte attester tillige flere fremkomme Prov, ved æds afleggelse, at samme omtvistende Hestevelten, er udj Rønne hiembraster beliggende, særlig

og effterdj Olle Hattestads egen frivillig, for retten tilbiudende afstaaelse, Saa seeis iche rettere her udj at kiende og dømme, end samme plads Hestevelten, jo her effter schal være og blifue Hr. Major Brochenhuus vnder hans paaboende gaard Rønne, til odel og eyendom Angerløes.

Odelssak om Boro:

Her Olle Stochflet Sogne præst til Gudsdal meenighed, lader stefne Joen Boerud, at fremvise hans adkomst brefer, paa sin paaboende gaard Boro, der til at svare møtte ey nogen paa bemelte Joen Boroes vegne at svare, der nest Protesterit Her Olle Stochflet med formeening, at hand til Boro er oddels berettiget, saa som Joen Boroes kiøbe bref ey er af den alder som loven om melder, reservende(!) sig til lovens femte bogs 3 Cap: 14 Articul pag. 768. Item samme bogs anden Articul pag. 761, Saa som ældste Sønnesøn af den Familia som goedset er kommen fra at vere der til odels berettiget og ved denne sin protestation vil hindre Joen Boro, for hæfd at Sanche sig paa bemelte sin gaard, indtil Joen Boro Nermere fornøyer, den odels berettede effter lovens meersigelse.

Skjøte på Røine:

Hr. Major Brochenhuus, indgaf et schiøde som for-retten oplæst af dato den 10 december 1700, huor med hand lader sig til forhandle af Michel Rønne hans tilforn eyende gaard Rønne som er schyld fiere Huder og tov Kalfschind effter brevets videre indhold.

Leiermål:

Olle Herbrandsen, en fattig Huus-mand, som udj hans Æchteschab hafuer begaait leyermaal med it Nordfields qvindfolch, Nafnlig Berthe Olsdaatter, hand som een gammel udlefuet Mand, møder for Retten, og siger, iche at kand benechte, det hand jo, af mennischelig schrøbelighed har haft legemlig omgiengelser med hinde, Mens troer dog iche, at hand, schal være hindes baren fader, qvindfolchet møder for-retten, og bekiender, at hun var hoes han udj tienniste paa en 14 vgers tiid og i medlertid, brugt hand med hinde den legomlig omgiengelse, at hun med ham er blefven besvangret, oc Effterdj hand iche kand benæchte det hand jo har haft legomlig omgiengelse med hinde, thj er hand effter lovens 6te bogs 13 Cap. 25 Articul Pag. 976 tilkiendt at af Sonne med hans bois lod, om hand nogit eyende er, effter Richtig Registering, Qvindfolchet bekiender at hafue aflagt hindes leyermaals bøder til lensmanden paa Læsø, huor hun føde barnet, som er 6 Rdr.

2det Steffen Rasmusen ligesaa een fattig huusmand, som og udi hans Æchteschab, har begaait leyermaal med Een omløbende fandte tøs, Nafnlig Helfri(!), begge ere tvende fandter, der aldellis indted Eyende er, Særlig qvindfolchet der omløber alle vegne og bitler sit brød, begge møder iche effter indstefnelse; Mens er afløben, om Stripper(!) alle Steder, huor for begge, som aldellis indtet eyende er, effter meenige almuis offentlig tilstand, er her for-retten tilkiendt at Straffis udj gabestochen, om dj igien kand vorde Ertappet.

oo 00 oo

Gaustum Tingstue i Fåberg 26.10.1701:

Anno 1701 den 26 october er Retten betient paa Gustum tingstue hersammesteds, Menderne af laugrettet Nemblig:

Johannis Røfuerud, Jens Setter, Mads Hollen, Pouel Annerud, Sifver Gjørlien, Peder Galterud, Joen Dallerud og Pouel Hage.

Leiermål:

1. Olle Larsen, en tienniste dreng paa Vlleland som begaait leyermaal med Inger Svendsdaatter, hand møder forretten, og bekiender iche det ringeste at være eyende til hans Sigtes betalling, det tvende mend, Olle og Christen Vlleland ved æd tilstaar, huor for hand er tilkiendt at Strafis i gabestochen, paa Qvindfolchets vegne møder, Christen Sønstelj og betaller hindes leyermaals Sigt 6 rdr.

2. Christen Madsen, een vng umyndig dreng, som begaait leyermaal med een fantte tões, Nafnlig Ingeborg Moensdaatter, hand møder forretten og bekiender iche det ringeste at vere eyende, til hans leyermaals Sigtes betalling, det 2de Mend, Lars Jørstad og Lars Suttestad, for retten ved æd bekreftede, huor for hand bør at vdstaa hans Straf i gabestochen, qvindfolchet møder iche, Mens omløber alle vegne og bitler sit brød, og der fore iche det ringeste eyende, det forbemelte 2de mend lige saa aflagde deris æd paa, huor for hun og saa er tilkiendt at Strafis i gabestochen, om hun igien kand ertappis.

3die Niels Pedersen Nordødegaarden, huis egteqvinde Kiersten Sifversdaatter, er kommen fortillig i barsel Seng, begge møder iche, og tilstaar Clemmed Tollers-rud, at de, belofver at betalle deris egteschabs Sigter som er 3 rdr 36 s.

4de, Soldat Olle Lasesen huis egteqvinde Kiersten Samuelsdaatter, er og kommen fortillig, hand møder iche, mens dise tvende mend, Lars Jørstad og Niels Kircherud tilstaar ved æd, at det er den første gang, huor for hand er frj for hans egteschabs Sigt, mens qvindens bør at betallis med 1 rdr 12 s.

Skjøte på Bakken i Fåberg:

Michel Oudenhuses bøxel bref forretten oplæst af dato 20 Janv. 1701, vdsted af Hr. Major Brochenhuus, lydende paa een hud goeds Nafnlig Bachen i Faaberg Sogen beliggende effter brefveds videre indhold.

Skatterestanse:

Hans Kongl: Mayts: fogit indgaf indeverende Aars Restands, som for Meeninge almue blef oplæst huor for de schyldige, er tilfunden at betalle og det med allerforderligst vnder adfæhr effter loven.

oo 00 oo